

Wanneer eindelijk?

preek over Openbaring 6,9-11
gehouden ter gelegenheid van de viering van het Heilig Avondmaal
op de 'zondag voor de vervolgte kerk'

Pagina | 1

Bbbellezing: Openbaring 12,13-17

Bedum, 22 mei 2016; Ten Boer, 5 juni 2016

Ds. Marten de Vries

Gemeente van Jezus Christus, mijn zussen mijn broers,

the Sunday after

We zijn een week verder. Vorige week was het Pinksteren. We vierden dat en hoe Jezus na zijn hemelvaart de Geest uitgoot over de mensen.¹ We hebben het ook zelf meegemaakt. Tien jonge mensen die hun jawoord gaven aan de drie-ene God van hun doop. Het is nu *the Sunday after*. Jullie, Anniek tot en met Riëtte, mogen nu voor het eerst op je actiefst meedoen met het heilig avondmaal. Maar er is nog iets. Al jaren wordt de zondag ná Pinksteren bestempeld als 'zondag voor de vervolgte kerk'. Ik vind dat een goed idee. Immers, kiezen voor Christus is kiezen voor z'n kerk. En kiezen voor de kerk is kiezen voor de lijdende kerk. Ook al ondervind je het momenteel niet aan den lijve.

niks van aangetrokken

Jezus heeft eens gezegd: "Ze hebben Mij vervolgd, dus zullen ze ook jullie vervolgen."² Zodoende heb ik me er niks van aangetrokken dat het allerspliksplinternieuwste Formulier voor de openbare geloofsbelijdenis de eerste woorden van de zegenbede uit I Petrus 5 *gedeletet* heeft. Dat begint nu zo: "God, de bron van alle genade, heeft je geroepen...". Ik las gewoon vanaf het begin: "Al moet je nog een korte tijd lijden, God, de bron...", enzovoort.³ 'Ja' zeggen tegen Jezus sluit in bereidheid te delen in zijn lijden om met Hem te kunnen delen in zijn 'luister' – zo staat het in Romeinen 8.⁴

zegel vijf: een blik in de hemel

Vijf weken geleden een Grunneger Dainst. 'Van t konsert van t levent krigt elkenain t program,' zo luidde het thema. Het ging over Openbaring 5. 'Het lám' ontving de met zeven zegels verzegelde boekrol uit de hand van God op de troon. Omdat Hij als een 'leeúw' gevochten en overwonnen had, had Hij het recht verkregen de zegels te verbreken. Vanmorgen gaat het vijfde zegel open. Eerst verschenen vier paarden: na de witte schimmel van Jezus, een vuurrood, pikzwart en lichtgrijs rijdier die oorlog, hongersnood en dood op aarde uitbeeldden.⁵ Je waant je op het concourse hippique uit Zacharia 1.⁶

¹ Handelingen 2,33.

² Johannes 15,20.

³ I Petrus 5,10.11.

⁴ Romeinen 8,17.

⁵ Openbaring 6,1-8.

⁶ Zacharia 1,8-11.

een zelig gezicht, een vreemd gehoor

Maar dan gunt Jezus Johannes opnieuw in blik in de hemel. Het is een zelig gezicht. Gedode gelovigen. Het is een vreemd gehóór. Ze schreeuwen: 'Wanneer eindelijk?' God reageert. Met zoveel wóorden. Maar eerst metterdáád. De leerbedoeling van deze preek op deze bijzondere avondmaalszondag voor de vervolgte kerk is dat we weten wat we gedaan hebben toen we belijdenis deden. Wat ons te wachten staat. En waarvoor we, samen met 'de kerk daarboven',⁷ mogen bidden.

WANNEER EINDELIJK?,

staat als thema boven deze preek.

Er zijn drie gedeelten:

1. Een zelig gezicht
2. Een schreeuw om recht
3. Nog even geduld.

EEN ZELIG GEZICHT (naar aanleiding van vers 9)***belijdende leden van de Martyria-kerk***

Wij krijgen een kijkje in de hemel. En wat we zien zijn stuk voor stuk belijdende leden. Leden van de Martyria-kerk: 'getuigeniskerk', letterlijk vertaald. Het woord 'martyria' staat letterlijk in de Griekse grondtekst: 'geslacht vanwege hun getuigenis' – 'hun martyria'. Ik leg niet voor het éérst en niet voor het láátst de vinger bij de práchtige naam van dit in de ogen van sommigen lélijke gebouw. 'Martyria' = 'getuigenis'. 'Martus' is ervan afgeleid en betekent 'getuige'. Het Nederlandse woord 'martelaar' (in het Engels: 'martyr') komt er vandaan. Een veelbetekenende betekenisverschuiving. Zo vanzelfsprekend wás het vroéger: praat je over God, dan haal je je problemen op de hals. Zo logisch is het tegenwóordig in grote delen van de wereld voor 'allen die zich aan Gods geboden houden'.⁸

springlevende zielen gezien

Johannes ziet zielen. Het waren in leven op aarde aanhangers van 'Jezus Christus, de betrouwbare getuige'.⁹ Ze hebben beleden dat Jezus Gods Zoon is. En 'de gekruisigde'.¹⁰ Twee feiten die met zoveel woorden in de Koran worden ontkend.¹¹ En dit heeft hun de kop gekost. Ze zijn – zoals Jezus eerder had gezegd – 'niet bang geweest voor hen die wél het líchaam maar níét de zíél kunnen doden'.¹² Hun líchamen zijn ont-zield. Maar hun zíelen – zijzélf – zijn springlevend. Op de een of andere manier hebben ze een gestalte: ze dragen witte kleren. Ze voeren het woord. En niet zo zachtjes ook.

slachtoffers aan de voet van het altaar

De volgelingen van het lam 'dat eruit zag alsof het geslacht was'¹³ zijn zelf ook afgeslacht. De slachtoffers bevinden zich 'aan de voet van het altaar'. Het beeld doet denken aan het bloed van offerdieren, in oudtestamentische tijden door de priester uitgegoten aan de voet van het brandofferaltaar.¹⁴ Daarin wierp het offer van Jezus zijn schaduw vooruit. Het bloed van Abel 'schreeuwde uit de áárde' tot de HEER.¹⁵ Hier roepen 'zielige' lui Hem in de hemel aan. Niet óp het

⁷ Gereformeerd Kerkboek gezang 139:2.

⁸ Openbaring 12,17.

⁹ Openbaring 1,5.

¹⁰ I Korintiërs 2,2.

¹¹ Soerat An-Nisá' (4. De Vrouwen), 171.157.

¹² Matteüs 10,28.

¹³ Openbaring 5,6.

¹⁴ Leviticus 4,7.

¹⁵ Genesis 4,10; Hebréeën 12,24.

altaar maar voor Gods troon. Het is eigenlijk meer het reukofferaltaar. De plek waar gebeden als wierook opstijgen naar God.¹⁶

EEN SCHREEUW OM RECHT (naar aanleiding van vers 10)

hemelse roepoetters gehoord

“Ze riepen luid.” De heel oude Statenvertaling geeft letterlijk weer: “En zij riepen met grote stem.” ‘Met een megalofoon’ – in de Griekse taal.¹⁷ Johannes hoort een oorverdovende vuuzela die schreeuwt om Gods aandacht. Jezus had tevoren gezegd: juist mensen van verwante religies zouden zijn getuigen ‘doden’, ‘kruisigen’, ‘geselen’ en ‘vervolgen’ – allemaal woorden uit Matteüs 23.¹⁸ Er is in ‘de korte tijd’ ook van alles en nog wat gebeurd. Maar Jezus’ voorspelling is nog altijd brandend actueel. Hemelse roepoetters herinneren Hem aan hongerige leeuwen, brandstapels en onthoofdingsmessen. IS, Boko Haram, Al-Shabaab, Al-Qaeda: houdt het dan nooit een keer op, Heer Jezus?

ze weten wie ze voor zich hebben

De zielenpoten weten tegen wie ze het hebben. Ze spreken Christus aan als ‘heilige en betrouwbare Heer’. Ik was al bezig met ‘martyria’ en ‘mega(lo)foon’, dus nog maar es het Griekse woord: ‘despoot’. Kan Hij niet laten zien dat Hij de boze¹⁹ de baas is? ‘De heerser over de vorsten van de aarde’?²⁰ In Rotterdam had ik jarenlang contact met een Iraanse vrouw. Van de islam wilde ze niets meer weten. Maar ze kon haar tienerdochter niet volgen die voor Jezus ging. In de kerk ging het over ‘Jezus vol liefde’.²¹ Ze wilde een Héér die opkwam voor zijn éér.

Een nieuwtestamentische wraakpsalm

“Wanneer zult u de mensen eindelijk straffen?” ‘Hoelang moeten we nog wachten op uw bloedwraak, Heer?’ Mag dat, om goddelijke eerwraak bidden? Wraakpsalmen zijn sinds Jezus’ eerste kruiswoord: “Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen” toch achterhaald? Hij leerde immers: “Heb je vijanden lief en bid (niet: voor de vervolgdnen maar:) voor wie jullie vervolgen?”²² Klopt. Maar hoofdstuk 6 eindigt met ‘de tóórñ van het lam’.²³ Jezus bad niet om áf- maar om útstel van vonnis. Persoonlijke wraakgevoelens vormen niet de boventoon. De schreeuw om goddelijk recht sluit gebed om Saulussen *for* Paulussen niet út maar ín.²⁴

NOG EVEN GEDULD (naar aanleiding van vers 11)

de bruidsjurk hangt klaar

Het gebed wordt niet afgewezen maar verhoord. Al blijft er nog iets te schreeuwen over. Reactie blijft niet uit. De arme zielen krijgen witte kleren. Bewijs van reinheid. Goddelijke vríjspraak voor mensen die op beschuldiging van godslastering ópgesloten zaten. Mensen voor wie belijden lijden betekende dragen gewaden ‘gewassen met het bloed van het lam’.²⁵ Ze zijn er nog niet. De zogenaamde ‘triumferende kerk’ bidt voor de ‘strijdende kerk’. ‘Een wolk van godsgetuigen’ bemoedigt ons en kijkt met de lijdende kerk uit naar ‘het bruiloftsmaal van het lam’.²⁶ De bruidsjurk hangt klaar. Nog een dag of wat, dan is het zover...

¹⁶ Openbaring 5,8; Psalm 141,2.

¹⁷ ‘φωνη μεγαλη’.

¹⁸ Matteüs 23,34.

¹⁹ Matteüs 6,13, NBG-’51.

²⁰ Openbaring 1,5.

²¹ Gereformeerd Kerkboek gezang 164.

²² Matteüs 5,44.

²³ Openbaring 6,16.

²⁴ Handelingen 13,9.

²⁵ Openbaring 7,13.14.

²⁶ Openbaring 19,7.9.

de kerk is nog niet af

Nog even geduld. De kerk is nog niet af. “Ze weten niet wat ze doen.” De zin van de langlijkende ‘korte tijd’ is: Jezus wil nog mensen belijdende leden.²⁷ ‘Bloedgetuigen’ moeten het evangelie aan de islamitische man brengen. Zacharia’s dagmerrie ging over een hemelse cavalerie die constateerde: geen schot in Gods zaak.²⁸ Dat was voor de schijn. “God houdt zijn kerk in leven, hoe ook bespot, verdrukt.” Tenslotte ziet Johannes: “Tronen, en aan hen die erop zaten werd recht gedaan. Het zijn de zielen van hen die onthoofd waren omdat ze van Jezus hadden getuigd en over God hadden gesproken.”²⁹

niet normaal...

Niet normaal wat er gebeurt in Syrië of Noord-Korea? Niet normaal dat in de Martyriakerk zo rustig avondmaal te vieren valt. Dat er ’s zondags winkels gesloten zijn. Zolang we niets te lijden hebben moeten we maar méde-lijden koesteren. Misschien met onszelf? Het valt voor Gods verwende kinderen in een nog ongemarkeerd gebied niet mee om zich brood en wijn te laten smaken. Geloven mag wat kosten. Jezus heeft er meer dan goud voor neergeteld.³⁰

Amen.

²⁷ II Petrus 3,8.9.

²⁸ Zacharia 1,11.

²⁹ Openbaring 20,4

³⁰ I Petrus 1,18.19.